

Tárgy: Beszámoló a 2013. évi
önkormányzati adózás
tapasztalatairól

Sorszám: III/5.

Előkészítette: Tárnok Lászlóné jegyző,
Váczi Julianna osztályvezető,
Gazdasági Osztály munkatársai

Döntéshozatal módja:
Egyszerű szótöbbség

**Véleményező
bizottság:** Pénzügyi Bizottság

Tárgyalás módja:
Nyilvános ülés

Előterjesztés

Békés Város Képviselő-testülete

2014. március 27-i ülésére

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi adóhatóság minden év első felében beszámolót terjeszt a Tisztelt Képviselő-testület elé az előző évi önkormányzati adózás tapasztalatairól. Az éves költségvetésünkben az állami normatíváknál kisebb nagyságrendűek a helyi adóbevételek, mégis a helyi adók rendszere a települési önkormányzatok helyi közszolgálati feladatának megoldásához szükséges források megteremtésének egyik eszköze, a helyi adópolitika szerves része, különösen a jelenlegi finanszírozási helyzetben. A helyi adóbevételek kivetési jogát az Alaptörvény, részletes szabályait tekintve pedig keretjelleggel a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény állapítja meg. A költségvetési egyensúly megteremtésének fontos eszközei a helyi adóbevételek. A terület jelentőségét fokozza, hogy a helyi adóhatóság kezébe az adózásrendjéről szóló 2003. évi CXII. törvény olyan eszközöket ad, amellyel nagy hatékonysággal érhető el kivetett adó beszedése. Ugyanez a törvény azonban lehetőséget ad az arra rászorulóknak számára a jogos méltányosság gyakorlására, kedvezmények, fizetési halasztások, részletfizetések biztosítására.

I. Helyi adók rendszere és értékelése Békés Város Önkormányzatánál:

1. Kommunális jellegű adók:

1.1. Magánszemélyek kommunális adója

A magánszemélyek kommunális adóját az önkormányzati adóhatóság kivetéssel állapítja meg. Az adó megállapításához a fizetésre kötelezetteknek, (kötelezetteknek) adóbevallást kell benyújtani. A továbbiakban mindaddig nem kell bevallást adni, ameddig az adózást érintő változás nem áll be.

A rendelet alapján kapott mentesség esetén is kötelező az adóhatósághoz bejelentkezni az erre a célra szolgáló nyomtatványon, az adóbevallás benyújtására előírt időpontig. A tulajdonosok adataiban történő változásokat folyamatosan követjük. Sok esetben problémát jelent az iratok kézbesítése, mivel az adóalanyok bejelentett lakcímükön nem tartózkodnak, tartózkodási helyük ismeretlen, elérhetőségükről (levelezési cím) bejelentést nem tesznek. A helyi adókból származó bevételek elsősorban a közszolgáltatások biztosítását teszik lehetővé.

A 2013. adóévben költségvetésünkben a kommunális adó tekintetében 125 millió Ft került betervezésre, és 123,9 millió Ft összegben került előírásra az adó, míg a bevétel 116,9 millió Ft volt. A 2013. adóévben 8.513 kommunális adó határozat készült (utólagos határozatokkal együtt). Az adóalanyok száma: 6 820 fő volt. A kommunális adó megfizetése alól összesen 1 697 fő került mentesítésre, ebből 2013. évben 145 fő azért, mert a 70. életévét betöltötte, 2 fő Békés város közigazgatási területén készenléti szolgálatot ellátó tűzoltó.

Jelentős többletmunkát jelent továbbra is, hogy az adózók bevallási kötelezettségüket sok esetben csak felszólításra teljesítik, és jelentős késéssel adják be bevallásukat. Gondot okoz, hogy a fizetési morál egyre romló tendenciát mutat. Itt azonban különbséget kell tenni a fizetni nem tudók, illetve a nem akarók között. A fizetési hajlandóságot mutató rászorult adózók esetében 2013. évben 222 fizetési könnyítést engedélyező határozat készült méltányosságból, azonban a hátralék összegének növekedésével egyre nehezebb ésszerű és betartható kompromisszumot kötni az érintett adózókkal.

Az önkormányzat által kérelemre átvállalt adó összesen 2 személyt érintett 21.000,- Ft értékben.

Az adóalany a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 14/A. §-ban meghatározott feltételek teljesülése esetén az ott meghatározottak szerint jogosult az adó felfüggesztésére. Az adófelfüggesztés lehetősége adott, de a lakosság részéről nem érkezett ilyen jellegű kérelem.

Behajtási tevékenység kapcsán kommunális adó tekintetében 2013-ban 96 db inkasszó, 187 db munkabér és nyugdíj letiltás, valamint számos felhívás készült.

1.2. Idegenforgalmi adó

Békés város illetékességi területén 2001. évben került bevezetésre az idegenforgalmi adó, melynek mértéke 2007. 01. 01.-től megkezdett vendégéjszakánként 200 Ft/fő. (A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény ezen adó mértékét 300 Ft/főben maximalja vendégéjszakánként.)

2013. évben az adózók (fizető vendéglátóhelyek) száma éves szinten 8 volt. A 2013. adóévben a költségvetésünkben 500 000 forint idegenforgalmi adó került betervezésre. A beadott bevallások alapján az adó 426.000 forint összegben került előírásra, a befizetésekből 464.200 forint folyt be.

Az idegenforgalmi adó bevezetésének és működésének legfőbb indoka az, hogy az állami költségvetés minden 1 forint adó után 2 forint támogatást fizet, feltéve, hogy az adóbevétel infrastrukturális, idegenforgalmi feladatok megvalósítására szolgál. Sok esetben problémát jelent a bevallások késedelmes benyújtása.

2. Helyi iparüzési adó

Az Önkormányzatoknak alapvető feladata többek között a helyi közszolgáltatások biztosítása. E feladat ellátása érdekében a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény lehetőséget biztosít a helyi adópolitika kialakítására. Ezen törvény alapján az önkormányzat képviselő testülete rendelettel az illetékességi területén helyi adókat vezethet be. Az adókötelezettség kiterjedhet a helyi iparüzési adó bevezetésére. Önkormányzatunk 1995. május 1-jétől vezette be a helyi iparüzési adót. 2013. évben az adó mértéke az állandó jelleggel végzett iparüzési adó esetében 2 % volt. (törvény szerinti maximum érték 2%). Az adó alapja a nettó árbevétel, csökkentve az eladott áruk beszerzési értékével, a közvetített szolgáltatások értékével, az anyagköltséggel.

Az ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adó mérték 5.000,- Ft/nap (Törvény szerinti maximum értékkel megegyező). Ezen tevékenységek az Önkormányzat illetékességi területén végzett építőipari tevékenységekre vonatkozik, mely gazdálkodó szervezeteknek nincs sem székhelye sem telephelye Békésen.

Az adó alanya a vállalkozó: egyéni vállalkozó, őstermelő (melynek bevétele a 600 ezer forintot meghaladta), jogi személy és egyéb szervezet.

2013. évi adóbevétel alakulása:

2013. évi terv	290,0 millió Ft
2013. évi tény	334,6 millió Ft

Negatív hatások: a gazdasági válság hatására a gazdasági társaságok és az egyéni vállalkozók bevétele jelentősen lecsökkent. A fuvarozó vállalkozások megrendelése jelentősen lecsökkentek, teljes követeléseiket csak 100-150 napra tudják érvényesíteni. A pénzüzetek, biztosítók jövedelmezősége, adóalapja csökkent. Termelő, építőipari vállalkozások megrendelése a bázishoz képest nagymértékben csökkentek. A válság szinte minden vállalkozásnál éreztette hatását.

Pozitív hatások: az önkormányzat illetékességi területen lévő néhány nagyobb Kft-nek jelentős feltöltési kötelezettsége (megfizetése) keletkezett, mely növelte az adóbevételt.

Önkormányzatuk beruházása az előző évekhez viszonyítva jelentősen növekedett, így mind az állandó mind az ideiglenes jellegű iparüzési adó bevétel is növekedett. Az Őstermelők bevétele a terményárak növekedése miatt magasabb lett.

2013. július 1-jétől jogszabályi változás miatt az iparüzési adóból levonható a székhely, illetőleg a telephely szerinti önkormányzathoz az adóévre fizetendő adóból, legfeljebb azonban annak összegéig terjedően a ráfordításként, költségként az adóévben elszámolt, az autópályák, autótutak és főutak használatáért fizetendő, megtett úttal arányos díj (útdíj) 7,5 %-a.

Ezen jogszabályi változás csökkenteni fogja adóbevételünket. 2013. évben ennek összegéről, jogszabály adta lehetőségéről- adóelőleg módosításról - bevallás, kérelem nem érkezett. Így ennek összege a 2013. évi bevallás beadásának határidejével 2014. június 2-án fog számszerűsödni. Iparüzési adónemben 2013. évben 2452 bevallás került feldolgozásra.

Östermelők iparüzési adó előírásának alakulása:

2013. évben:	507 fő	5.500.500.- Ft
--------------	--------	----------------

Egyéni vállalkozók száma:

2013. év	116 fő új	104 fő megszűnt	843 fő összesen
----------	-----------	-----------------	-----------------

Ideiglenes jellegű iparüzési adó bevétel:

2013. évi tény	1.070.000.- Ft
----------------	----------------

Adóalanyok száma:

2013. évben 1645 fő, melyből 507 östermelő és 155 non-profit szervezet.

Mentes adóalanyok:

A helyi adórendeletünk alapján mentesül a helyi iparüzési adó megfizetése alól a vállalkozó abban az évben, amikor a vállalkozás szintű adóalapja nem haladja meg a 600 ezer forintot.

2013. évben: 289 fő

A gazdasági szabályzók változása kapcsán növekedtek a költségek, járulékok mely következményeként csökkent a vállalatok eredményessége, de az iparüzési adóalapot ezen növekmények nem csökkentik, közel bázis szintű a mentes vállalkozók száma.

Végrehajtási munkák:

- Köztartozások átjelentése a NAV felé 2013. évben: 1530 fő 123.833.566.- Ft. A NAV pl. ÁFA, Állami támogatás, SZJA visszafizetésekor a köztartozásokat levonja és átutalja önkormányzatunknak.
- A társas vállalkozások esetében a Gyulai Törvényszéknél 46 esetben jelentettük be hitelezői igényünket felszámolási eljárás keretében, vagy kezdeményeztük a vállalkozások bevallásának kiegészítését.
- A végrehajtási munka során 340 db végrehajtási értesítőt, 196 db inkasszót, 24 db letiltást bocsátottunk ki.
- A bevallások elmulasztási, ill. késedelmes bevallás miatt mulasztási bírságot szabtuk ki. 2013. évben 148 esetben szabtuk ki mulasztási bírságot 1.736.184.- Ft összegben, melyből megfizetésre került 1.550.513.- Ft.
- A pótlék, mulasztási bírságot 2001. január 1-től külön számlaszámon kell nyilvántartani. Önkormányzatunk a tőketartozás egyösszegű megfizetése esetén az adózó vagyoni, szociális helyzetére való tekintettel él a jogszabály adta lehetőségével, mely lehetővé teszi a pótlék tartozás mérséklését, ill. elengedését.

Sajnálatos körülmény, hogy egyre több gazdasági társaság kerül felszámolási eljárás alá, körbetartozások ill. alvállalkozói szerződéses nem teljesítése miatt. Egyre gyakrabban jelennek meg fantom cégek az önkormányzat illetékességi területén, ismeretlen címen, vagy az ország más régiójából helyezik át székhelyüket vagy telephelyüket adóelkerülés végett. Sajnos a NAV és önkormányzatunk sem tudja ezen változásokat követni, mivel ezen adónemben az ÖNADÓZÁS elve működik és az adózók egy része nem tesz eleget az adózásrendjéről szóló 2003. évi CXII. törvény (a továbbiakban : Art.) által előírt 15 napon belüli változás bejelentési kötelezettségének.

Az Östermelők az iparüzési adófizetési kötelezettséget nehezen értik meg. Többen a veszteséges tevékenységre hivatkozva ill. az értékesítési piac hiányára hivatkozva nem tettek eleget kötelezettségüknek.

A végrehajtási munka a második félévi adófizetési kötelezettség teljesítése után (szeptember 15. után) kezdődik.

Az elmúlt évben az iparüzési adónemben a végrehajtási munka kezdetén 43.235.462,- Ft adóhátralék mutatkozott, majd november hóban 28.513.389,- Ft-ra, majd december elején 23.959.129,- Ft-ra, év végére pedig 19.400.413- Ft-ra lecsökkent. (2012. évben: 16.443.743.- Ft volt.)

Minden évben több vállalkozó és gazdasági társaság fordul önkormányzatunk felé részletfizetési és fizetési halasztási kérelemmel esedékes adójuk, ill. adótartozásuk rendezése ügyében. 2013. évben 19 esetben volt erre példa.

A részletfizetést, illetve fizetési halasztás engedélyezése az elmúlt évben több alkalommal éltünk az Art. által biztosította azon eszközzel, mely szerint amennyiben valószínűsíthető, hogy a követelés kielégítése veszélyben van, az adóhatóság biztosítási intézkedésként végzéssel elrendeli meghatározott dolgok zárlatát. A biztosítási intézkedés célja nem a követelés kielégítése, hanem olyan helyzet megteremtése, amely biztosítja, hogy később a követelés kielégíthető legyen.

A fentiek biztosítása céljából 3 esetben gépjárművek törzskönyvét foglaltuk le, így biztosítva az adó megfizetését. Ezen eszközzel a közeljövőben is élni kívánunk.

Összegezve az iparüzési adó bevétel 18,4 %-al igen jelentősen növekedett a 2012. évihez viszonyítva. (52,2 millió Ft-tal)

Önkormányzatunk a helyi adózással kapcsolatosan értesítést küld ki az első és második félévi adófizetési kötelezettségről. Az Art. szerint csak egyszeri folyószámla egyenleg értesítést ír elő, de önként vállalt feladatként az I. félévi adófizetési kötelezettségekről is küldünk ki tájékoztatást és a befizetéshez szükséges csekket.

Bevallási nyomtatványok és tájékoztatók megtalálhatók az önkormányzat honlapján www.bekesvaros.hu internet címen. Az elektronikus kitöltés úton történő kitöltés 2009. évre valósult meg, de a bevallás elküldése még fejlesztésre vár.

Továbbra is jellemző hibák fordulnak a bevallásoknál:

- a bevallási nyomtatványokat nem írják alá,
- a bevallási nyomtatványok kiegészítő lapjai nincsenek kitöltve,
- számszaki hibát tartalmaznak,
- nem a kitöltési útmutatóban leírtak szerint töltik ki a bevallást,
- a megfizetett adóelőleget elfelejtik beírni,
- az adóalap megosztás nem a jogszabálynak megfelelően történik

A gazdasági szabályzók változása súlyos terhet rónak a vállalkozásokra, amely egyre rontja az adózók fizetőképességét és az adóbeszedés hatékonyságát.

3.Termőföld bérbeadásából származó jövedelem

A magánszemélyek földhaszon-bérbeadásból származó jövedelem adóztatása 1998. január hó 1. napjától került az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe. A 2013-es költségvetésünkbe ezen adónem jelentéktelen mértéke miatt bevételként nem került megtervezésre. A tavalyi befizetés összege 62.950,- Ft, az adóalanyok száma 1 fő volt. Mindezek oka, hogy 2003. január 1-jétől mentesül az adó alól a termőföld-bérbeadásából származó bevétel, ha a termőföld haszonbérbeadása alapjául szolgáló, határozott időre kötött megállapodás (szerződés) alapján a haszonbérlet időtartama az 5 évet eléri. Mint ahogy várható volt, sok ilyen szerződést kötöttek, és még több ilyen hosszú távú szerződés fog köttetni.

II. Önkormányzatoknak átengedett központi adókkal kapcsolatos adóhatósági feladatok értékelése

1. Gépjárműadó

A gépjárműadót érintően az éves előírás 131 millió forint volt, melyből 128 millió forint teljesült. Az önkormányzatnál 2013. évtől a befizetett adó 40 %-a marad. A 2013. adóévre költségvetésünkben 55 millió forint bevétellel számoltunk, melyből befizetésre került 51 millió Ft. Az áru fuvarozók versenyképességét javító intézkedések miatt a légrugós gépjárművek esetében 2013. július elsejétől az adómértéke az adóalap minden megkezdett kilogrammja utáni 1200 Ft-ról 850 Ft-ra csökkent. Az intézkedés 2 millió Ft bevételkiesést jelentett önkormányzatunk számára.

Gépjárműadó bevétel megoszlása adózói csoportok szerint:

2013. évi gépjárműadó	Adózók száma	Gépjárművek száma	Befizetések önkormányzatnál maradó 40 % (eFt)
Jogi személyek	210	797	17.060
Magánszemélyek	5271	6955	34.240
Összesen	5481	7752	51.300

A gépjárműadó megállapítása a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Hivatala által szolgáltatott adatok alapján történik. Az éves adóztatás alapját képező adatok közlése minden év január 31. napjáig történik, ezt követően pedig az adókötelezettséget érintő évközi változásokról havonta történik adatszolgáltatás.

Az adókötelezettséget érintő változásokról a tavalyi évben **3.388 db határozat** készült.

A személygépkocsik és a motorkerékpárok után fizetendő gépjárműadó a vagyontárgy értékét jobban kifejező módon, a gépjármű hajtómotorjának kW-ban meghatározott teljesítményéhez és a jármű gyártási évéhez igazodik.

A Gjt. alapján a személygépkocsik és motorkerékpárok esetében:

a gyártási évben, és az azt követő 3 naptári évben	345 Ft/kW,
a gyártási évet követő 4-7. naptári évben	300 Ft/kW,
a gyártási évet követő 8-11. naptári évben	230 Ft/kW,
a gyártási évet követő 12-15. naptári évben	185 Ft/kW
a gyártási évet követő 16. évtől pedig	140 Ft/kW az adó mértéke.

Ez a differenciált adómérték a törvény szerinti adóalap-változás következményeként az értékesebb gépkocsi után a magasabb, míg a kevésbé értékes gépkocsik után alacsonyabb adószint érvényesül.

Teljesítmény alapján adóztatott gépjárművek:

Személygépkocsi:	5130 db	61.148 eFt
Motorkerékpár:	336 db	2.159 eFt

A teljesítmény alapján adóztatott gépjárművek előírt adója az előző évhez képest 2 millió forinttal növekedett.

Az adó alapja az autóbusz, a nyerges vontató, a lakó pótkocsi esetében a hatósági nyilvántartásban szereplő saját tömege, a tehergépjárművek esetében a saját tömeg növelve a terhelhetőség 50 %-ával. Az adó mértéke az adóalap minden megkezdett 100 kg-ja után 1.380 Ft. A légrugós vagy azzal egyenértékű rugózási rendszerű nyerges vontató, tehergépjármű, autóbusz esetén 850 Ft.

Önsúly, illetve korrigált súly alapján adóztatott gépjárművek:

Autóbusz:	13 db	920 eFt
Vontató:	97 db	5.554 eFt
Lakókocsi:	5 db	46 eFt
Tehergépkocsi:	683 db	30.176 eFt
Pótkocsi, utánfutó:	882 db	30.573 eFt

A Gjt. tételesen meghatározza az adómentességre jogosultak körét. 2013-ban az alábbi jogcímek alapján mentesítésre került összesen 169 gépjármű.

Mentesített gépjárművek jogcím alapján:

Költségvetési szerv:	11 db	378 eFt
Társadalmi szervezet:	15 db	350 eFt
Egyház tulajdonában lévő	14 db	350 eFt
Mozgáskorlátozott:	129 db	1.255 eFt

Jogszabály változás miatt jelentősen csökkent a súlyos mozgáskorlátozottak adókedvezményre jogosultak száma (2012. évben 435 volt).

Amennyiben az adóalany adótartozása az egy évi adótételt meghaladja, kezdeményezhető a gépjárműnek forgalomból való kivonása. 2013-ban 119 gépjármű kivonását kezdeményeztük az okmányirodában.

3. Talajterhelési díj:

(környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvény, Békés Város Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2012. (V.25) rendelete a talajterhelési díjról)

Talajterhelési díjat annak az ingatlan-tulajdonosnak/kibocsátónak kell fizetni, aki a műszakilag rendelkezésre álló közcsatornára nem köt rá, és helyi vízgazdálkodási hatósági, illetve vízjogi engedélyezés hatálya alá tartozó szennyvízelhelyezést – ideértve a szennyvíztározót is – alkalmaz. A törvényi szabályozás szerint az önkormányzat a beszedett talajterhelési díjat a környezetvédelmi alapjában elkülönítetten köteles kezelni, környezetvédelmi célok megvalósításához.

A talajterhelési díj kiszámítása az egységdíj (2012. január hónapban 120 Ft/m³, 2012. február hónaptól 1200 Ft/m³) és a területérzékenységi szorzó alapján történik (városunkban a területérzékenységi szorzó 1,5). 2013-ban összesen 286 db bevallás érkezett. Költségvetésünkben 1.000.000 Ft bevétellel számoltunk, a tényleges befizetés 1.064.884 Ft volt. Nyilvántartásunk alapján 2012-ban 150 ingatlanon történt meg a rákötés a kiépített csatornahálózatra.

2013. december 31-ig hatályos rendeletünk alapján nem terhelte díjfizetési kötelezettség azt a kibocsátót, aki betöltötte a 70. életévét és a kibocsátás az általa lakott ingatlanon történt. 2013-ban 52 adózót mentesítettünk ezen a jogcímen.

- 46 db bevallás érkezett csak kerti csappal rendelkező ingatlanról.
- 281 db ingatlanon nem volt vízfogyasztás.
- 67 esetben küldtünk ki felszólítást bevallás benyújtásának elmulasztása miatt.

III. A helyi adóhatóság hatáskörébe tartozó járulékok

Mezőöri járulék:

A Polgármesteri Hivatal Adócsoportja 2008. második félévétől látja el a mezőöri járulékkal kapcsolatos feladatok ellátását. A Képviselő-testület mezei őrszolgálatot hozott létre a belterületi termőföldek védelmére és a végrehajtás szabályozása érdekében, illetve a szolgálat működési kiadásainak biztosítására alkotta meg az 5/2007.(II.23.) rendeletét.

A mezőöri járulék mértéke:

	Ingatlan (kert) nagysága (m ² -ben)	Járulék mértéke (Ft/év)
I.	0-1500	1650
II.	1501-3000	2850
III.	3000 felett	3450

A mezőöri járulék fizetése bevallás alapján történik. Általános probléma, hogy nem nevezik meg a tényleges földhasználót. A mezőöri járulék adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül, ami azt jelenti, hogy végrehajtásra csak az 5.000,- Ft feletti tételeket lehet átadni, így sok esetben csak több éves tartozásokat lehet behajtani, ha azok időközben nem évültek el.

Belterületi mezőőri járulék:

Járulékfizetők száma:	1 296 fő
Terv:	3.770.000,- Ft
Tényleges befizetés	3.440.263,- Ft
Külterületi mezőőri hátralék befizetés	0,- Ft
Összesen befizetés	3.440.263,- Ft

A mezőőri járulékkal kapcsolatos ügyintézés során gyakori probléma a belterület és külterület értelmezése, a leggyakrabban előforduló kérdés, hogy a lakcímkártyán külterület szerepel és még is fizetni kell járulékot. A másik gyakori probléma, hogy ha lakott ingatlan van a zártkertben, akkor hogyan és milyen jogcímen kell fizetni. Nagyon sokszor előfordul, hogy az ügyfelek a változásokat nem jelentik be, és ez több évre visszamenőleg érint fizetési kötelezettséget.

IV. A végrehajtási munkák értékelése

Az adók módjára behajtandó köztartozásokat az alábbiak szerint ismertetjük.

1. Egyéb bevételek:

A megelőző években a rendvédelmi szervek által kiszabott szabálysértési bírságok, helyszíni bírságok, e mellett ezen a számlán kerültek előírásra a saját szabálysértési bírságok is. A 2012. április 15-től hatályos új szabálysértési törvény rendelkezései már csak a fenti időpontot megelőző elkövetésnél teszik lehetővé az adók módjára történő behajtás elrendelését. Ezért a helyszíni bírságok végrehajtásra történő átadása 2012. második félévtől megszűnt, a szabálysértési bírságok esetszáma jelentősen lecsökkent. Továbbiakban ezen a számlán az önkormányzat más területein keletkeztek adók módjára behajtandó köztartozások, pl. eljárási bírságok, szennyvízközmű beruházás, mezőőri járulék, állam által megelőlegezett gyermektartásdíj került előírásra.

Az egyéb bevételek számlán 2013. évben 140 ezer Ft került előírásra, a bevétel összesen 2,1 millió Ft, ebből 651 ezer Ft szennyvízközmű beruházás, mezőőri járulék és állam által megelőlegezett gyermektartásdíj, 1,3 millió Ft szabálysértési bírság jogcímen az önkormányzat bevételét képezte.

2. Idegen bevételek: (nem vagy csak kis mértékben képezik az önkormányzat bevételeit)

Itt kerülnek előírásra a társhatóságok, Kormányhivatalok szakigazgatási szervei, valamint a rendvédelmi szervek saját, illetve részben saját bevételét képező tartozásokra vonatkozó végrehajtási megkeresései.

2013. évben az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény által meghatározott végrehajtásra átadható köztartozások összeghatárának megemelkedése miatt javarészt a rendőrkapitányságok által kiszabott és közigazgatási bírságok kerültek előírásra, amelyek összecszerúságában is jelentősen megnövelik a hátralék állományunkat, mivel leginkább 16.000,- Ft összegnél kezdődnek, és felső határuk 400.000,- Ft.

Az idegen bevételek számlán 2013. évben 5,7 millió Ft került előírásra, a befolyt összeg 3,5 millió Ft, melyből 833 ezer Ft az önkormányzat bevételét képezte.

A közigazgatási bírságoknál a behajtott összeg 40 %-a az önkormányzatnál marad. Ezek az átadott tételek, a folyamatos adatszolgáltatás növekvő feladatát jelentenek. A behajtásra átadott ügyek jellegükből kifolyólag (bírságok) nagymértékben olyan személyeket érintenek, akik ismétlődően nem tanúsítanak jogkövető magatartást, sok esetben a társadalom hátrányos helyzetű, szegényebb rétegeiből kerülnek ki, így nem csak a bírságok befizetése jelent problémát számukra, hanem a kivetett helyi adók befizetése is. A behajtás során ezen személyek letiltható jövedelemmel és lefoglalható ingósággal, lakossági folyószámlával nem rendelkeznek, vagy ha igen, az arra utalt összeg a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvényben meghatározott 28.500,- Ft minimum összegnél kevesebb, így a hatósági átutalási megbízás kibocsájtása nem vezet eredményre, közcélú munka esetén a munkabérből való letiltással - a szerződéses jogviszony időtartama miatt - csak részmegeterülés várható.

A végrehajtás eredményességét és annak folyamatát nagyban akadályozza, hogy az érintett személyek a postázott irataikat nem veszik át, helyszíni megkeresésük eredménytelen, elérhetőségük megszerzése külön utánajárást igényel, (pl.: a népesség nyilvántartó segítségével) néha lehetetlen,

mivel számtalan esetben nem tartózkodnak a bejelentett lakcímükön, sem a tartózkodási helyükön, fiktív lakcímmel, illetve kizárólag település szintű lakóhellyel rendelkeznek.

Behajtási cselekmények összesítése 2013. évről:

2013. évben az előző évek tendenciáját követve sajnos tovább romlott a fizetési morál, amely leginkább a lakosság elszegényedésével magyarázható, így 2013. IV. negyedévét minden adónem tekintetében igen jelentős hátralék állománnyal kezdtük meg.

Összesen **3.552 fizetési felhívás** került postázásra, a munkabér, illetve nyugdíjletiltások száma összesen 610 db, 604 db hatósági átutalási megbízást bocsájtottunk ki, 119 esetben került sor gépjárművek forgalomból történő kitiltására, 294 esetben pénztintézetek megkeresésére lakossági folyószámla szám kérése, valamint 681 esetben a Békés Megyei Kormányhivatal Egészségpénztári Szakigazgatási Szervének megkeresésére, munkahelyekkel kapcsolatos adatszolgáltatás ügyében. **Összesen 5.860 behajtási cselekményt kellett foganatosítanunk**

V. Adó- és értékbizonyítvány

Az adó- és értékbizonyítvány kiállítása a – a hagyatéki eljárásokhoz kapcsolhatók kivételével - szintén a helyi adóhatóság feladata.

Adó- és értékbizonyítvány kiállítása hatósági megkeresésre vagy ügyfél kérelmére térítésmentesen történik akkor, ha annak kiállítását jogszabály írja elő a jegyzőnek.

Ezek a jogszabályok a következők:

- A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.) 140. § (1) bekezdés,
- A gyámhatóságokról, valamint gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet,
- A lakáscélú állami támogatásokról szóló 12/2001. (I.31.) Korm. rendelet,

Magánszemély a lakáscélú állami támogatáshoz igényelhet adó és értékbizonyítványt. A kiállításért 4.000,- Ft illetéket kell fizetni bizonyítványonként. Az adó- és értékbizonyítvány – amely az ingatlan forgalmi értékét határozza meg - hatósági bizonyítvány, így a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény előírásait kell alkalmazni kiállításuk során.

A 2013. évben 103 esetben került sor adó- és értékbizonyítvány kiállítására.

VI. Összegzés

A fentiek alapján a helyi adóbevételek, a mezőőri járulék és gépjárműadó alakulása 2013-ban:

adatok ezer Ft-ban

	Tervezett	Tény
Kommunális adó	125.000	119.224
Gépjárműadó	55.000	51.307
Iparüzési adó	290.000	335.699
Bírság, pótlék	5.000	5.557
Egyéb, szabálysértés, helyszíni bírság	3.000	4.582
Talajterhelési díj	1.000	1.372
Idegenforgalmi adó	500	464
Mezőőri járulék	3.947	3.440
Összesen:	483.447	521.645

Összegezve elmondható, hogy a költségvetési tervben meghatározott adóbevételi terv teljesítésre került. Az Önkormányzat 2013. évi összes működési bevételeinek 17,69 %-át adták az adóbevételek. Célunk az arány növelése és a több éves adóhátralékok csökkentése, ennek érdekében egyre több végrehajtási cselekményt kezdeményezünk. Ennek egyik eszköze lehet a helyszíni megkeresések számának növelése. A nehéz anyagi helyzetben lévő adóalanyok fizetési kedvezményeik igénybevételének lehetőségét szélesebb körben ismertetni kell.

Kérem a T. Képviselő-testülettől az alábbi határozati javaslat elfogadását.

Határozati javaslat:

Békés Város Képviselő-testülete a 2013. évi helyi adózás tapasztalatairól szóló beszámolót elfogadja.

Felelős: Tárnok Lászlóné jegyző

Határidő: értelem szerint

Békés, 2014. március 19.

**Izsó Gábor
polgármester**

.....
Jogi ellenjegyző

.....
Pénzügyi ellenjegyző